

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

არხოტის ჭვარი

არხოტის ჭვარი, არხოტის ხეობის (პირიქითა ხევსურეთი, დუშეთის მუნიციპ.) მთავარი სათემო ღვთაება (ჭვარი), რ-საც ქრისტიანობის გავლენით მიქელ მთავარანგელოზსაც უწოდებენ. ა. ჭ. თემის მფარველ, მოღამქრე ღვთაებად ითვლებოდა. მორწმუნეთა წარმოდგენით, ღვთაების დამხმარე ბებუნებრივ არსებებთან - ლაშქარ-მწევრებთან ერთად ა. ჭ. უშუალოდ მონაწილეობდა ბრძოლებში და თავის საყმოს ამარჯვებინებდა. მის ძირითად (უნკ) ყმებად სოფ. ახიელში მცხოვრები ჭაბუშანურები ითვლებოდნენ. ამავე გვარისა იყო ჭვრის ხელოსანიც (ხევისბერი). ა. ჭ-ის მოძმე ღვთაებებად მიაჩნდათ ანატორის ჭვარი და ხონეს მთავარანგელოზი.

ლიტ.: Бардавелидзе В. В., Древнейшие религиозные верования и обрядовое графическое искусство грузинских племен, Тб., 1957.

თ. ოჩიაური